

FIȘA DISCIPLINEI

ISTORIA LITERATURII MAGHIARE: SECOLUL 20

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai	
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere	
1.3. Departamentul	Literatură maghiară	
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură	
1.5. Ciclu de studii	Licență	
1.6. Programul de studii / Calificarea	LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ B	
1.7. Forma de învățământ	zi	

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		ISTORIA LITERATURII MAGHIARE: SECOLUL 20				Codul disciplinei		LLM5261			
2.2. Titularul activităților de curs			Balázs Imre József								
2.3. Titularul activităților de seminar			Balázs Imre József								
2.4. Anul de studiu		3	2.5. Semestrul		1	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					18
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				56	
3.8. Total ore pe semestru				98	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none">C4.2 Explicarea formelor de evoluție a literaturii materne (epoci, curente, genuri etc.) și interpretarea fenomenului literar în context istoric și cultural. Explicarea unor concepte cheie în înțelegerea literaturii materne, precum și interpretarea textului folcloric; C4.3 Relationarea textelor și contextelor diverse, operarea cu tehnicile de analiză textuală. Abordarea din diverse perspective interpretative a unui text literar precum și aplicarea conceptelor și metodelor etnologiei și antropologiei culturale în investigarea fenomenelor de cultură populară; C4.4 Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar al culturii materne și al culturii populare corespunzătoare, în contexte diferite; C4.5 Formularea, în cadrul unor proiecte profesionale, a unui punct de vedere profesional, asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară precum și asupra textelor folclorice, pornind de la bibliografia de specialitate; C4.6 Elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic pe o temă de istoria literaturii materne sau folclor
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none">CT1 Utilizarea componentelor domeniului limba și literatură, în deplină concordanță cu etica profesională

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: literatura maghiară a sec. 20
Aptitudini	Studentul este capabil să se exprime despre literatura maghiară a sec. 20 în scris și vorbire

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a cunoaște și cerceta literatura maghiară a sec. 20
----------------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none">Oferirea unei imagini de ansamblu asupra literaturii maghiare moderne de la începutul secolului 20, într-un cadru terminologic coerent.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">Discutarea autorilor modernismului maghiar folosind o terminologie adecvată și bine gândită. Această terminologie se schițează paralel cu tratarea principalelor opere literare din domeniul modernismului clasic, al avangardei și al modernismului târziu.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Conceptele modernismului și a modernității în literatura maghiară. Canonul revistei Nyugat. Formarea publicului literaturii moderniste. Receptarea fenomenului modernist</p> <p>Bibl. Szegedy-Maszák Mihály: Világirodalmi távlat megteremtése. Megjelenik a Nyugat című folyóirat első száma. In: A magyar irodalom története II. Bp., Gondolat, 2007. 704–722.</p> <p>Kulcsár Szabó Ernő: Az irodalmi modernség integratív történeti értelmezhetősége. In: Uő: Beszédmód és horizont. Budapest, Argumentum, 1996. 7–26.; A kettévált modernség nyomában. Uo: 27–60.</p> <p>Kabdebó Lóránt – Kulcsár Szabó Ernő: „De nem felelnek, úgy felelnek”. A magyar líra a húszas–harmincas évek fordulóján. Pécs, JPTE, 1992.</p>	Curs sintetic	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

Balázs Imre József – Kántor Lajos (szerk.): A teremtmények arca. A huszadik század legszebb magyar versei. Kvár, Komp-Press, 2002.		
<p>2. Rolul lui Ady Endre în inovarea discursului poetic. Caracterul dublu al rolului poetic adoptat de Ady.</p> <p>Nyugat 1909. június 1. (http://epa.oszk.hu/00000/00022/00033)</p> <p>Eisemann György: Modernitás, nyelv, szimbólum. Ady Endre: Új versek. In: A magyar irodalom története II. Bp., Gondolat, 2007. 689–703.</p> <p>Boka László: Az Ady-jelenség kanonizációs stratégiái a Nyugat 1909-es Ady-számában. In: BL: A befogadás rétegei. Kvár, Komp-Press, 2004. 123–137.</p> <p>Makkai Sándor: Magyar fa sorsa. Kvár, Kriterion, 2003.</p> <p>Szegedy-Maszák Mihály: Ady és a francia szimbolizmus. In: SzMM: Irodalmi kánonok. Debrecen : Csokonai K., 1998.(Digitalizálva: http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/lit/ady.htm).</p>	Curs sintetic	
<p>3. Modernismul clasic la Babits Mihály. Estetism, motivul Doppelganger. Problematizarea integrității eului. (A lírikus epilógja, A gólyakalifa, Jónás könyve)</p> <p>Nemes Nagy Ágnes: A hegyi költő. Bp., Magvető, 1984. (digitalizálva: www.irodalmiakademia.hu , In: NNÁ: A magasság vágya)</p> <p>Rába György: Babits Mihály. Bp., Gondolat, 1979. (digitalizat: www.irodalmiakademia.hu)</p> <p>Selyem Zsuzsa: Nem-jel, nem-tudás, nem-idő. A bibliai Jónás könyve és Babits Jónás könyve apofatikus hermeneutikai megközelítése. In: Valami helyet. Bp., JAK-Kijárat, 2001. vagy Kvár, Komp-Press, 2003.</p>	Curs sintetic	
<p>4. Modernismul clasic la Kosztolányi Dezső. Psihanaliză și literatură. Motivul Doppelganger.</p>	Curs sintetic	

<p>Problematizarea integrității eului. Inovații în structura romanului. Confluente între operele lui Kosztolányi și Csáth Géza (A szegény kisgyermek panaszai, Édes Anna, Esti Kornél, Hajnali részegség)</p> <p>Szegedy-Maszák Mihály: Kosztolányi nyelvszemlélete, http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/lit/kosztola.htm</p> <p>Tanulmányok Kosztolányi Dezsőről. Szerk. Kulcsár Szabó Ernő, Szegedy-Maszák Mihály. Bp., Anonymus, 1998. (kiemelten: Az Esti Kornél jelentésrétegei. Ugyanaz in: SzMM: „A regény, amint írja önmagát”)</p> <p>Balassa Péter: Kosztolányi és a szegénység. Az Édes Anna világképéről. In: uő: A látvány és a szavak. Bp., Magvető, 1987. http://www.diakoldal.hu/notes/67758bd917dc95c442bd760d6374142fbalassa_peter-kosztolanyi_es_a_szegenyseg.doc</p> <p>Szegedy-Maszák Mihály: Életművek kölcsönhatása. In: A magyar irodalom története II. Bp., Gondolat, 2007. 738–753.</p>		
<p>5. Móricz Zsigmond: Az isten háta mögött, Míg új a szerelem (romane). Perspectivele narațiunii. Experimente literare în cadrul codului mimetic.</p> <p>Kulcsár Szabó Ernő: Beszédaktus, szerepkör, ironia. In: KSzE: Beszédmód és horizont. Bp., Argumentum, 1994. 157–185.</p> <p>Benyovszky Krisztián: Nézőpontok keresztüztüében. Irodalomtörténet 2003/3. 479–487.</p> <p>Onder Csaba: Az újraolvasott Móricz. Nyíregyházi Főiskola Bölcsészettudományi és Művészeti Főiskolai Kar, Nyíregyháza, 2005.</p>	Curs sintetic	
<p>6. Avangarda literară (Kassák Lajos, Déry Tibor, Németh Andor, Tamkó Sirató Károly). Cazul specific, deteritorializat al avangardei maghiare. Deschideri spre o artă multimedială. Futurism,</p>	Curs sintetic	

<p>expresionism, dadaism, constructivism, suprarealism. Discurs fragmentar, supraeu, diseminarea eului poetic.</p> <p>Derék Pál: A magyar avantgárd irodalom (1935–1930) olvasókönyve. Bp., Argumentum, 1998.</p> <p>Derék Pál: A vasbetontorony költői. Bp., Argumentum, 1992.</p> <p>Tanulmányok Kassák Lajosról. Kabdebó Lóránt et al. szerk. Bp., Anonymus, 2000.</p> <p>Derék Pál: "Latabagomár ó talatta latabagomár és finfi". Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 1998.</p>		
<p>7. Poeticile lui József Attila. Avantgardă, modernism târziu, poezie pură, umor, poetica corpului. / Szabó Lőrinc (Te meg a világ, Tücsökgzene)</p> <p>Bókay Antal: József Attila poétikái. Bp., Gondolat, 2004.</p> <p>Németh Andor: József Attila. Kolozsvár, Polis, 2005.</p> <p>Kabdebó L., Kulcsár Szabó E., Kulcsár-Szabó Z., Menyhért A.(szerk.): Tanulmányok József Attiláról, Anonymus, Budapest, 2001.</p> <p>Kabdebó Lóránt: Költészetbeli paradigmaváltás a húszas évek második felében. In: Tanulmányok Szabó Lőrincről. Kabdebó Lóránt–Menyhért Anna szerk. Bp., Anonymus, 1997. 18–45.</p> <p>Kulcsár-Szabó Zoltán: Különbség – másként. Szabó Lőrinc: Az Egy álmai. In: Tanulmányok Szabó Lőrincről. Kabdebó Lóránt–Menyhért Anna szerk. Bp., Anonymus, 1997. 178–187.</p> <p>Kulcsár-Szabó Zoltán: Utak az avantgárdból. Alföld 2000/11. 43–60. (http://epa.oszk.hu/00000/00002/00056/kulcsar11.html)</p>	Curs sintetic	

Lászlóffy Aladár: Szabó Lőrinc. Kvár, Polis, 2005.		
<p>Bibliografie Szegedy-Maszák Mihály: Világirodalmi távlat megteremtése. Megjelenik a Nyugat című folyóirat első száma. In: A magyar irodalom története II. Bp., Gondolat, 2007. 704–722.</p> <ul style="list-style-type: none"> Eisemann György: Modernitás, nyelv, szimbólum. Ady Endre: Új versek. In: A magyar irodalom története II. Bp., Gondolat, 2007. 689–703. Nemes Nagy Ágnes: A hegyi költő. Bp., Magvető, 1984. (digitalizálva: www.irodalmiakademia.hu, In: NNÁ: A magasság vágya) Szegedy-Maszák Mihály: Kosztolányi nyelvszemlélete, http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/lit/kosztola.htm 		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere	Dialog, analiză textuală.	
<p>2. Krúdy Gyula: A vörös postakocsi (1913) https://mek.oszk.hu/04800/04828/html/krudy_voros_posta0001.html</p> <p>Lábad Zsombor: Az élőbeszéd és az elbeszélői hang mintázatai Krúdy Gyula A vörös postakocsi című regényében https://epa.oszk.hu/00000/00002/00274/pdf/EPA00002_alfold_2021_05_072-084.pdf</p> <p>Fábri Anna: „Egykor regényhős voltam...” Az irodalom kultusza Krúdy Gyula műveiben https://epa.oszk.hu/01000/01050/00237/pdf/EPA01050_holmi_2000_06_651-657.pdf</p> <p>Gintli Tibor: A szerelem elbeszélésének változatai Krúdy epikájában. Iskolakultúra 2001/1 https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/19534/19324</p>	Dialog, analiză textuală.	
<p>3. Tóth Árpád: Hajnali szerenád (1913), Lomha gályán (1917) https://mek.oszk.hu/01100/01112/01112.pdf</p> <p>LAPIS József: Anyagszerűség és érzékiség Tóth Árpád költészetében. Alföld, 2011. 10. sz. 95-107. p.</p> <p>LATOR László: A Tóth Árpád-vers természetrajza. In: LL: Szigettenger. https://konyvtar.dia.hu/html/muvek/LATOR/lator00131a/lator00133/lator00133.html</p> <p>RÓNAY György: A Hajnali szerenád belső terei; TAMÁS Attila: Tóth Árpád költészete és a századeleji stílusirányzatok. In: Lélektől lélekig. In</p>	Dialog, analiză textuală.	

memoriam Tóth Árpád. Nap Kiadó, Bp., 2006. 308-329. VADAI István: A lírai én. In: Tiszatáj, 2008. 11. sz. diákmell. 1-12 p.		
4. Heltai Jenő: Jaguár (1914) Hegedüs Géza: Heltai Jenő alkotásai és vallomásai tükrében. Szépirodalmi, Bp., 1971. 106–150. Császár Elemér: Heltai Jenő új könyvei. Budapesti Szemle 1914/160. Galsai Pongrácz: Jaguár. Filmvilág 1967/12. Szigeti Csaba: A nevem: Senki Alfonz. Napút 2018/8.	Dialog, analiză textuală.	
5. Kaffka Margit: Hangyaboly (1917) https://mek.oszk.hu/02000/02061/ Bovier Hajnalka: Egy zárt világ szemantikája. Studia Litteraria 2008. 151-163. https://dea.lib.unideb.hu/server/api/core/bitstreams/c4a8ca77-34c7-4655-9f4d-237747174ce9/content Bodnár György: A zárda egzotikuma mint a korélmény transzpozíciója. In: BGy: Kaffka Margit. Balassi, Bp., 2001. 263-268. https://drive.google.com/file/d/1QpkoOL2_i16eIB3lib82JooPUB7cybgP/view?usp=sharing Arany Zsuzsanna: „EZ MÁR NEM IRODALOM, HANEM...” Irodalmi Jelen Online, 2022. szeptember 26. https://www.irodalmijelen.hu/2022-szep-26-1148/ez-mar-nem-irodalom-hanem Cserhalmi Zsuzsa: Érzés megváltoztatása gondolat által? In: Varga Virág – Zsávolya Zoltán szerk: <i>Nő, tükrök, írás</i> . Ráció, Bp., 2009. 198-208.	Dialog, analiză textuală.	
6. Déry Tibor: Ló, búza, ember (1922) Pomogáts Béla: Déry Tibor. Akadémiai, Budapest, 1974. 34-40. Balázs Imre József: Üvegfej és homokóra. EME Kiadó, Kolozsvár, 2019. 91-134. https://eda.eme.ro/handle/10598/33294 Reichert Gábor: Déry Tibor és a bécsi Ma. Új Forrás 2019/3. https://epa.oszk.hu/00000/00016/00240/pdf/EPA00016_uj_forras_2019_03_114-119.pdf Török Sándor Mátyás: Déry Tibor avantgárd költészetéből (2.) PIM blog 2023. Július 5. https://pimblog.blog.hu/2023/07/05/dery_tibor_ava_ntgard_kolteszetebol_724	Dialog, analiză textuală.	
7. Erdős Renée: A nagy sikoly (1923)	Dialog, analiză textuală.	

<p>Menyhért Anna: <i>Női irodalmi hagyomány</i>. Napvilág, Bp., 2013. 31-60.</p> <p>Kádár Judit: <i>Erdős Renée: hit és erotika</i>. In: Uő: <i>Engedelmes lázadók</i>. Jelenkor, Pécs, 2014. 83-98.</p> <p>Kemenes Géfin László – Jolanta Jastrzebska: <i>A női gyönyör ábrázolása: Lázadás és lemondás</i>. In: Uők: <i>Erotika a huszadik századi magyar regényben, 1911-1947</i>. Kortárs, Bp., 1998. 107-123.</p>		
<p>8. Tamkó Sirató Károly: Papírember (1928)</p> <p>R.T.: Ezekről a könyvekről beszélnek. Literatura 1928. 241-242.</p> <p>Illyés Gyula: Papírember. Nyugat 1928. I. 899-900. http://epa.niif.hu/00000/00022/00445/13923.htm</p> <p>Aczél Géza: Tamkó Sirató Károly. Akadémiai, Bp., 1981. 29-80.</p> <p>Balázs Imre József: A vizuális elem a dadaista költészetben és azon is túl. Helikon 2017/1. 100-109. https://epa.oszk.hu/03500/03580/00007/pdf/EPA03580_helikon_2017_1_100-109.pdf</p>	Dialog, analiză textuală.	
<p>9. József Attila: Medáliák; Eszmélet (1928, 1934)</p> <p>Tverdota György: A tiszta költészet két változata József Attila lírájában. Forrás 2005/4. https://epa.oszk.hu/02900/02931/00076/pdf/EPA02931_forras_2005_04_020-029.pdf</p> <p><i>A magyar irodalom története</i> III. Gondolat, Bp., 2007. 277-309. (Tverdota György: Létösszegző versciklus a pálya fordulóján, Szegedy-Maszák Mihály: A szerző önazonossága József Attila életművében)</p> <p>Tverdota György: <i>Tizenkét vers</i>. Gondolat, Bp., 2004. 62-111.</p>	Dialog, analiză textuală.	
<p>10. Kosztolányi Dezső: Esti Kornél (1933)</p> <p>• Tanulmányok Kosztolányi Dezsőről. Szerk. Kulcsár Szabó Ernő, Szegedy-Maszák Mihály. Bp., Anonymus, 1998. (kiemelten: Az Esti Kornél jelentésrétegei. Ugyanaz in: SzMM: „A regény, amint írja önmagát”) https://public-view.bcuccluj.ro/</p> <p>Szegedy-Maszák Mihály: Az újraolvasás kényszere: Esti Kornél. Alföld 2002/11. https://szegedy-maszak.hu/wp-content/uploads/2022/04/Az_ujraolvasas_kenyszere_Esti_Kornel.pdf</p>	Dialog, analiză textuală.	
<p>11. Berde Mária: Tüzes kemence (1936)</p>	Dialog, analiză textuală.	

<p>https://adatbank.transindex.ro/html/cim_pdf1136.pdf (Molnár Szabolcs előszavával) 130 éve született Berde Mária. Négy rövid tanulmánnyal munkásságára emlékezünk (Csiszer Katalin, Györfi Edina, György Alida, Sebestyén Kinga) Transindex, 2019. 02. 05. https://columbofelesege.transindex.ro/130-eve-szuletett-berde-maria-negy-rovid-tanulmannyal-munkassagara-emlekezunk/</p>		
<p>12. Szerb Antal: Utas és holdvilág (1937) https://mek.oszk.hu/15100/15105/ Havasréti József: "Egyesek és mások". Jelenkor 2011/4 https://www.jelenkor.net/archivum/cikk/2232/egyek-es-masok Bényei Tamás: Ulpius in fabula. Alföld 2005/11 (Arcanum)</p>	Dialog, analiză textuală	
<p>13. Rejtő Jenő: A detektív, a cowboy és a légio (1942) https://mek.oszk.hu/01000/01045/01045.htm VERES András: A ponyva klasszikusa. 1940 Megjelenik a Piszkos Fred, a kapitány. In Szegedy-Maszák Mihály–Veres András (szerk.): A magyar irodalom története III. 1920-tól napjainkig. Gondolat, Budapest (Szaktars.hu) Deczki Sarolta: A ponyva megújítója: Rejtő Jenő. Híd 2018/6-7 http://real.mtak.hu/88212/1/deczki_hid-2018-jun-jul-belso-105-112.pdf</p>	Dialog, analiză textuală	
14. Concluzii	dialog	
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

- În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea tematicii și a bibliografiei de specialitate	examen	50 %
	Calitatea argumentării		
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la discuțiile din seminar, redactarea lucrărilor la termen	Activitate seminar, subiect examen	50 %
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">Prezența la seminarii este obligatorie în proporție de 70 %.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data completării:
30.01.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
31.01.2025

Semnătura directorului de departament

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului